

Súd: Okresný súd Topoľčany  
Spisová značka: 10P/65/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200841  
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková  
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622200841.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: X. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Y. XXXX/X, O., a otca: T. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, W., o zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, takto

### rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/29/2014 zo dňa 11.03.2014, právoplatný dňa 27.03.2014 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. U. zo sumy 70 eur na sumu 150 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2022.

II. Zročné výživné za čas od 01.04.2022 do 30.06.2022 v sume 240 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - matka podala na tunajší súd dňa 11.04.2022 návrh na zvýšenie výživného na maloleté dieťa U. W., nar. XX.XX.XXXX. V návrhu uviedla, že maloletý je dieťa narodené mimo manželstva, ku ktorému je otcovstvo riadne usporiadané. Posledná úprava výživného bola rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/29/2014-33 zo dňa 11.03.2014, kedy bol otec dieťaťa zaviazaný platením výživného na syna sumou 70 eur mesačne s účinnosťou od 01.03.2014. Maloletý U. je žiakom 3. ročníka Základnej školy v O., ul. V., a potreby na jeho celkové zaopatrenie sa od poslednej úpravy výživného značne zvýšili. Matka synovi platí školské pomôcky v sume cca 200 eur ročne, stravné v škole 20 eur mesačne, plávanie 10 eur mesačne, športové oblečenie, obuv a poplatky na futbal, poisťné 32,50 eur mesačne, telefón 27,85 eur mesačne a internet 18 eur mesačne. Výdavky na bývanie predstavujú 400 eur mesačne. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 330 eur mesačne, iný príjem nemá. Otec dieťaťa prispieva na výživu syna sumou 70 eur mesačne, so synom sa stretáva veľmi zriedka, nad rámec výživného neprispieva. Na základe toho, že od poslednej úpravy výživného uplynulo obdobie osem rokov a potreby na strane dieťaťa sa výrazne zvýšili navrhuje, aby súd zvýšil výživné zo sumy 70 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2022.

2. Otec sa k návrhu vyjadril emailom zo dňa 12.05.2022, v ktorom uviedol, že jeho návrh na výživné je 100 eur, pretože bol nezamestnaný a znovu sa začína začleňovať naspäť do systému. Asi pred piatimi mesiacmi stratil prácu, a tiež skoro prišiel o byt, ktorý si prenajíma, tak sa začína chýstať na čas svojich

debetných platieb. Uviedol, že svojmu dieťaťu sa snaží riadne posielat' výživné, pretože vie, že všetko je drahé, inflácia stúpa hodinami, združuje sa každý deň, preto vždy pošle, čo najviac sa dá, avšak posledné mesiace bolo ťažko a nemal toho veľa. Aktuálne je znovu zamestnaný a veci vyzerajú už oveľa lepšie, takže jeho návrh je zvýšiť výživné na 100 eur. Samozrejme sa bude snažiť poslať viac ako sto euro, lebo vie, že to nie je veľa, keď bude mať pošle aj dvesto. Hľadá si ešte jednu prácu, a keď sa pošťastí tak verí, že bude lepšie a bude si môcť dovoliť poslať viac.

3. Súd určil termín pojednávania na deň 30.05.2022, na ktorý sa nedostavil otec, ktorý nemal vykázané doručenie predvolania, preto bol určený nový termín pojednávania na deň 07.07.2022. Emailom zo dňa 20.05.2022 sa otec ospravedlnil z účasti na pojednávaní, z dôvodu, že žije v H. a aktuálne sa nemôže dostaviť na súdne pojednávanie, pretože sa mu nedá uvoľniť zo zamestnania a finančná situácia mu to absolútne nedovolí. Zároveň súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

4. Na pojednávaní dňa 07.07.2022 matka uviedla, že trvá na svojom návrhu a žiada, aby mu bolo vyhovené.

5. Na pojednávaní dňa 07.07.2022 kolízny opatrovník uviedol, že odporúča návrhu matky vyhovieť, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletého dieťaťa.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s pripojenými dokladmi, správami, spismi a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/29/2014-33 zo dňa 11.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.03.2014, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 70 eur mesačne k rukám matky s účinnosťou od 01.03.2014.

8. V tom čase bola matka na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na jedno dieťa, maloletý mal 9 mesiacov, otec pracoval v X. spol. s r. o., s čistou priemernou mesačnou mzdou v sume 359 eur. Ďalšie vyživovacie povinnosti rodičia nemali.

9. V súčasnosti je matka na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavky na dve deti. Pribudla jej vyživovacia povinnosť k mal. T. W., nar. XX.XX.XXXX. Žije v spoločnej domácnosti s otcom mal. T., T. D., ktorý je majiteľom s. r. o. X. ploty. Pravidelné mesačné výdavky matky sú nájomné, kde je zahrnutý plyn a voda 355 eur, elektrina 32 eur, telefón maloletého 20 eur, telefón matka 35 eur, poisťka za obidve deti 35 eur, obedy v škole 20 eur, družina 20 eur, futbal 10 eur, plávanie 10 eur a vitamíny v lekárni 30 eur. Maloletý U. je v súčasnosti žiakom 3. ročníka základnej školy, je nadaný na šport, aktívne pláva a hrá futbal. Otec maloletého aktuálne žije a pracuje v H..

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne, a to vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov preukázali, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

21. Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. Ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.), jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

22. Podľa § 232 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

23. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. Podľa § 44 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

25. Vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. V konaní bolo preukázané, že od posledného určenia výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/29/2014 zo dňa 11.03.2014 došlo k takej zmene pomerov u všetkých účastníkov konania, ktoré odôvodňujú iné rozhodnutie o výške výživného. Zmena pomerov nastala najmä u mal U., ktorý v čase určenia výživného bol v útľom veku - 9 mesiacov, v súčasnosti už navštevuje 3. ročník základnej školy, s čím sú spojené zvýšené náklady matky na platenie poplatkov v škole, ako je strava, návšteva školskej družiny, záujmových krúžkov, nákup školských pomôcok, oblečenia, obuvi a pod. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. T. W., nar. XX.XX.XXXX. U otca došlo preukázateľne k zmene pomerov, čo sa týka výšky príjmu dosahovaného v pracovnom pomere v zahraničí, z ktorého súd vychádzal pri rozhodovaní o zvýšení výživného. Bolo povinnosťou otca predložiť v konaní doklady o svojich pomeroch - osobných, majetkových a zárobkových, ako aj o odôvodnených výdavkoch, na čo ho súd vyzval v predvolaní na pojednávanie s dostatočným predstihom, otec si túto povinnosť nesplnil. Súd však vo veci musí konať, aj keď účastníci konania sú nečinní.

26. Keďže bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že je v zárobkových možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vyššie, než doteraz určené, súd s prihliadnutím na potenciálny príjem otca v zahraničí, na vek a odôvodnené potreby mal. dieťaťa, ako aj na dobu, ktorá uplynula od určenia výživného, ktorá je viac ako osem rokov, pričom počas nej vzrástli podstatne náklady na životné potreby dieťaťa, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 70 eur na sumu 150 eur mesačne a to s účinnosťou od 01.04.2022, teda od mesiaca, v ktorom matka podala návrh na zvýšenie výživného. Súd poukazuje na právo dieťaťa mať rovnakú životnú úroveň ako jeho rodičia a tiež na to, že matka sa výžive mal. U. podieľa aj osobnou starostlivosťou oň, na čo musí súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadať, pričom v tomto prípade sa otec okrem platenia súdom určeného výživného nijakým iným spôsobom na výchove a výžive svojho syna nepodieľa.

27. S poukazom na hore uvedené skutočnosti potom súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku a zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/29/2014 zo dňa 11.03.2014, právoplatný dňa 27.03.2014, v časti výživného tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. U. zo sumy 70 eur na sumu 150 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2022. Zročné výživné za čas od 01.04.2022 do 30.06.2022 v sume 240 eur (3 x 80 eur) súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

28. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.